

CAIET DE SARCINI PENTRU SARPARANTE DIN LEMN

1. Generalitatii

Sarpanța reprezintă scheletul de rezistență al unui acoperis, cu pantă medie sau mare, având învelitoare continuă sau discontinuă (tabla, tigla, etc.)

In general, sarpanțele sunt alcătuite din elemente verticale (popi-scaune), pe care reazema elemente orizontale-longitudinale (pane de camp); elemente inclinate (capriori), dispuse după pantă acoperisului la intervale de 0.7-0.8m, care reazema pe pane de camp, pane de rezem și coama; elemente orizontale de rigidizare transversală (clești), care se dispun în dreptul popilor și asigură imbinarea dintre popi, pane, capriori și contrafise.

2. Standarde de referință

- Normativ P100/2004 - Protecția antiseismică a construcțiilor;
- Legea 10/1995 - Calitatea în construcții;
- Ghid GP 023-96 - Tehnologia realizării construcțiilor din lemn;
- Specificație tehnică ST 014-96 - Condițiile de calitate a lemnului pentru construcții;
- Normativ C37-88 - Alcatuirea și executarea învelitorilor la construcții;
- STAS 3303/2-88 - Pantele învelitorilor;
- STAS 3303/88 - Zone climatice;
- STAS 10101/A1-87 - Acțiuni în construcții;
- STAS 942-80 – Cherestea de rasinoase
- Normativ P118/99 – Norme tehnice de proiectare și realizare a construcțiilor privind protecția împotriva focului;
- Normativ C58/96 – Ignifugarea materialelor combustibile din lemn;
- NE 005/97 Normativ privind postutilizarea ansamblelor și subansamblelor și elementelor componente ale construcțiilor.

3. Materiale și execuție

Lemnul folosit la construcția sarpanțelor poate fi:

- *lemn rotund (brut)*, sub formă de bile și manele;
- *lemn semiecarisat (semiprelucrat)*, cu una sau mai multe fete plane, sub formă de lemn semirotund
- *lemn ecarisat (prelucrat)*, cu fete plane, care poate fi sub formă de scanduri, dulapi, sipci, rgle și grinzi;

Speciile de material lemnos folosite sunt:

- lemn de rasinoase
- lemn de foioase.

Execuția sarpanței începe cu amplasarea popilor pe zidurile portante interioare ale clădirii respectând distanțele din proiect. Rezemarea lor pe planseu se face prin intermediul talpilor de repartizare din lemn ancorate în placă sau centura de beton armat cu buloane sau mustați din otel OB37. Apoi se fixează panele orizontale pe capul popilor și panele inclinate dispuse la intersecția apelor. Imbinarea panelor de streasina se face cap la cap, iar a panelor de camp și coama, prin chertare și buloane în dreptul rezemelor (popilor). Pe zidurile exterioare se fixează cosoroabele ancorate cu mustați $\Phi 6/50$ cm din otel OB37 existente în centura de beton armat. Capriorele se dispun după linia de pantă, perpendicular pe coama. Ei pot fi confectionați dintr-o singura bucata, sau din bucăți, atunci când imbinarea se face prin chertare în dreptul panelor. Dacă pentru unii capriori ar rezulta o poziție care conduce la rezemarea lor pe un cos de fum sau de ventilare, capriorele respective se interup și se descarcă pe cei alăturați prin intermediul unui jug. Distanța jugului față de un cos de ventilare trebuie să fie ≥ 5 cm iar față de un cos de fum ≥ 12.5 cm.

Pentru asigurarea rigidității spațiale a sarpanței sub acțiunea încărcărilor, se prevad contrafise (transversale și longitudinale) și clești prin intermediul carora se realizează imbinarea între capriori, pane, contrafise și popi.

Imbinarea între capriori, pane, popi și clești se realizează prin intermediul cuielor, iar între popi, talpa și contrafise, prin chertare și scoabe.

In constructiile de lemn moderne se mai utilizeaza ca elemente de imbinare si piese metalice: tiranti, buloane, suruburi, juguri.

In vederea simplificarii montajului si reducerii inalitimii constructiei, imbinarea elementelor sarpantei in noduri se poate face utilizand numai piese metalice de diferite forme si tipuri.

Dimensiunile minime ale pieselor metalice se stabilesc luand in consideratie si actiunea coroziva pe care o au in timp agentii atmosferici asupra otelului. Din acest motiv, se impune ca diametrul minim al pieselor rotunde sa fie de 12 mm, iar in cazul pieselor confectionate din otel lat, grosimea minima sa fie de 6 mm.

Pentru a mari suprafata de strivire dintre piulita si lemn, la capatul tirantilor si a buloanelor se aseaza cate o saiba.

In cazul jugurilor de sustinere execute din otel rotund se impune utilizarea unor saibe de otel lat sau cornier, pentru marirea ariei de strivire.

Se va acorda o atentie deosebita la ancorarea sarpantei de structura de beton armat a constructiei.

4. Masuri de tehnica securitatii muncii

La executarea sarpantei se vor respecta masurile privind tehnica securitatii muncii prevazute in:

- Norme republicane de protectia muncii aprobat de Ministerul Muncii si Ministerul Sanatatii cu ordinele 34/1975 si 60/1975.
- Normele de protectia muncii in activitatea de constructii montaj aprobat de Ministerul Constructiilor Industriale cu ordinul nr.1233/D-1980.

5. Masuri de paza contra incendiilor

Ignifugarea

Prevederile normelor tehnice sunt obligatorii la tratarea cu produse ignifuge a elementelor din lemn ale sarpantei.

Ignifugarea sarpantelor este recomandata la constructiile noi, la modificarea destinatiei constructiei si periodic la expirarea perioadei de mentinere a calitatii lucrarii de ignifugare specificata de producator.

Pentru ignifugare este obligatorie utilizarea numai a produselor avizate de Comandamentul Trupelor de Pompieri si – dupa caz – numai cu agrement tehnic.

Lucrarile de ignifugare vor fi execute de personal instruit si atestat in acest scop, cu respectarea stricta a instructiunilor de utilizare elaborate de producator.

Executantul lucrarilor de ignifugare este obligat sa certifice calitatea ignifugarii execute, prin buletine de incercare eliberate de laboratoare autorizate.

La receptia lucrarilor, beneficiarul este obligat sa verifice buletinele de incercare si asigurarea conditiilor de eficienta.

Lucrarile de ignifugare se executa in spatii in care se asigura temperatura de minim +10°C

Pregatirea lemnului in vederea aplicarii produselor ignifuge se face astfel:

- curatarea suprafetelor de praf noroi, var, vopsea prin periere sau razuire;
- chituirea cu masa de spaclu (realizata din produsul ignifug respectiv si praf de creta) a tuturor crapaturilor si golurilor existente.

Ignifugarea poate fi de suprafata si prin impregnare

Pentru ignifugarea prin impregnare, lemnul trebuie sa fie decojit si sa nu fie tratat in profunzime sau la suprafata cu substante chimice care sa impiedice patrunderea produsului ignifug in masa materialului.

Operatia de ignifugare prin impregnare se executa numai in instalatii speciale.

Aplicarea produselor ignifuge de suprafata se face numai dupa prelucrarea definitiva a elementelor sarpantei si poate fi executata prin pulverizare sau aplicare cu pensula.

Calitatea lucrarilor de ignifugare este conditionata de respectarea stricta a tehnologiei de aplicare a produsului si a consumului specific, stabilite de producator. In cazul produselor ignifuge la care se utilizeaza aplicarea a doua sau mai multe componente se vor respecta consumurile specifice pentru fiecare componenta in parte. Consumul de produs ignifug se determina in functie de suprafata totala desfasurata a elementelor ce urmeaza a se ignifuga, tinand seama si de pierderi, care la aplicarea cu pensula pot fi pana la 5%, iar la stropire pana la 20%.

Documente de referinta pentru substancele ignifuge

- Ordonanta Guvernului nr. 60/1997;
- Legea 10/1995 a calitatii constructiilor;
- Fisa tehnica a produsului de ignifugare;
- Instructiuni de utilizare;
- C56/1996;
- C56/1985;
- STAS 7218;

- SR 652;
- STAS 11357;
- STAS 35.

Masuri de protectia muncii aplicate la lucrarile de ignifugare

La prepararea produselor ignifuge, se vor respecta regulile si masurile specifice de prevenire si stingere a incendiilor si de protectia muncii prevazute in standardele de firma sau normele interne, precum si Normele republicane de protectia muncii.

La prepararea si aplicarea produselor ignifuge de suprafata se vor utiliza ochelari de protectie pentru a feri ochii de atingerea vatamatoare cu stropi de solutie, care pot avea un caracter puternic alcalin.

Pe timpul lucrului se va folosi imbracaminte de protectie, cizme si manusi cauciuc.

Dupa terminarea lucrului se vor spala mainile si apoi se vor unge cu o alifie protectoare pe baza de lanolina.

Legaturile furtunului la compresor vor fi etanse, executate conform normelor tehnice.

La ignifugarea prin impregnare la presiune se vor respecta masurile de protectia muncii prevazute de instructiunile in vigoare pentru folosirea instalatiilor sub presiune.

